

Kompetence uden værdier

er som sex uden kærlighed

- af Richard Boyatzis
- refereret af Ingerlil Poulsen

Linkage Inc. står bag en international konference om kompetence, der afholdes årligt i London. Emnerne på konferencen dækker blandt andre: "Strategier til organisationstransformation", "Direktions- og lederskabsudvikling", "trænings- og karriereudvikling", "præstationsledelse og betaling", "værktøjer og applikationer" og "høj-præstations kompetencemodeller" !

Ordet kompetence betyder både dygtighed og myndighed eller ret, altså med andre ord, det vi kan og hvad vi har lov til.

Det kan derfor ikke undgås at komme til at handle om mellemmenneskeligt samvær og konferencens "røde tråd" eller indlæggenes fællestræk handler meget om værdier - og om etik og moral.

Richard Boyatzis var ét år, sammen med Daniel Goleman - forfatteren til succes romanen "Følelsernes Intelligens" - blandt hovedtalerne på konferencen, med et indlæg under titlen: "Kompetence uden værdier er som sex uden kærlighed". Det var et lidt provokerende indlæg, som i høj grad fokuserede på sammenhængen mellem virksomhedens værdier og almenmenneskelige, mere personlige værdier.

Han definerede værdi med følgende udsagn: "En værdi er et udtryk, der evaluerer noget eller nogen med godt eller dårligt."

Vi har alle et antal værdier, nogle af vores værdier er vigtigere for os end andre. Holdninger er et sæt værdier om nogen/noget. En livsfilosofi er et sæt værdier, der bestemmer hvordan vi tænker om- og

evaluerer mennesker, organisationer, aktiviteter og så videre - en værdiorientering!

Boyatzis fortsatte med at påstå, at der er tre filosofier, der dominerer de kompetencer, som et menneske besidder og måden, hvorpå mennesket lærer: den pragmatiske, den intellektuelle og den menneskelige. For de fleste af os er én af de tre relativt dominerende på et givet tidspunkt i vores liv.

Den pragmatiske værdiorientering tager udgangspunkt i filosofierne: nyttemoral, konsekvens og pragmatisme. Mennesket evaluerer ting, aktiviteter og livet gennem sammenligning af input og output (anvendelighedsanalyse), hvilket resulterer i en tendens til kvantificering.

Den intellektuelle værdiorientering tager udgangspunkt i filosofierne: rationalisme, fornuft og ofte mystik. Mennesket evaluerer ting, aktiviteter og livet gennem bidrag til koncepter, viden eller konsekvens overfor et sæt abstrakte principper. Dette resulterer i en tendens til analytisk tankegang eller sammenlignende vurdering i forhold til et moral kodeks.

Den menneskelige værdiorientering tager udgangspunkt i filosofierne: humanisme, samfund og kollektivism. Mennesket evaluerer ting, aktiviteter og livet i forhold til den virkning de har, og det indtryk de gør på andre mennesker samt deres forhold generelt til mennesker. Dette resulterer ofte i en god sammenhæng mellem opfattelsesevne og vurdering.

På det individuelle plan, udgør opmærksomhed, eftertanke, overvejelse, fælles værdier og filosofiske perspektiver en integreret del af vores arbejds-team. På det personlige plan, udgør denne udforskning af værdier og værdiansættelser en del af vores betydningsfulde personlige forhold.

Tal derfor ikke om kompetencer uden at stille tid til rådighed og uden at have opmærksomhed på værdier, filosofier og drømme.